

עם האדמו"ר מגור
בעת ניחום אבלים על פטירת בת
רבינו, הרבנית לאה אוירבך ע"ה
משמאל: הרב יוסף אפרתי

שמע את השאלה והכריע כי ראוי לנתח, אמנם נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש בטרם הסתיימו ההכנות הרפואיות לניתוח.

החלקת יהושע מביאלה

מקובל בקרב חסידי ביאלה בשם האדמו"ר הגה"ק בעל "חלקת יהושע" שעמד במשא ומתן של הלכה בדברים עמוקים ורמים עם גדולי הפוסקים בדורו, שאמר על הגרי"ש: "ואס ער פאסקעט דא, אזוי פאסקענט מען אין הימל". [מה שהרב אלישיב פוסק כאן, כך פוסקים בשמים!].

(והוסיפו: שכנראה היה זה בעקבות שאלה שנגעה לדיני שמים, או לגבי לימוד זכות על נפטרים שנהגו מסויים, והאדמו"ר כדרכו ביקש מהגרי"ש להפוך לו בסוגיא כדי שיהיה לימוד זכות על אותו מנהג).

עוד מוסרים בשמו: אמר לחסידיו כי הראשון בהוראה הוא הטשעבינער רב, ואחריו שני לו רבינו יוסף שלום ואין אחריהם כלום.

בעל ה"אגרות משה"

על אודות ההערכה וההערצה של הגרי"ש לרבי משה בגדלות התורה ובכח הכרעת ההלכה, ראה בפרק "ענוה" בחלק א'.

בשנת תשכ"ז היה נידון בבית הדין הרבני בחיפה על אשה אלמנה שבעלה לא השאיר אחריו זרע והיתה זקוקה ליבם קטן (בן פלוני

שנים), ודן ביה"ד שם על עגינותה והאם אפשר להתירה לשוק בלי להמתין לחליצה, ולא מצא לה פתח היתר. בצר לה הגיעה האשה ועמדה לפני ביהדה"ג בהרכב של רבינו והרב הדאיה והרב גולדשמיד, והם חתרו למצוא לה היתר עד אשר הגיעו למסקנא שאפשר להתירה בטענת מקח טעות מעיקרא על קידושיה הראשונים מחמת טענה מסויימת. אמנם מאחר ומדובר באיסור חמור מדאורייתא לא רצה רבינו לסמוך על עצמו ולהצטרף להיתר זה עד ששלח את השאלה והתשובה אל הגאון רבי משה פיינשטיין שהצטרף לדעתו להתיר⁴⁴.

סיפור מיוחד ונדיר על צורת ה"ריתחא דאורייתא" של ליבון הלכות החמורות בין גדולי הפוסקים, שראוי הוא להיות מלמד את צורבי התורה איך להתיגע ולעמול בתורה עם כל הרגש והאיכפתיות לתורה עד לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, נסוב הוא על ביקור רבינו ועמו להבחל"ח ידידו רבי שלמה שמשון קרליץ בחדר בית מלון בירושלים בו התאכסן רבי משה פיינשטיין בביקורו בארץ ישראל.

אחת מעובדות המלון ("חדרנית") נדהמה לשמע קולות ויכוח רמים מתוך אחד החדרים הסגורים... היא ניסתה להתעלם, הן לכל אחד מאורחי המלון שמורה הזכות לפרטיות מלאה, אבל מהר מאוד הטונים הגבוהים והנחרצות של הויכוח לא הותר בליבה ספק קל, יש בפנים סיכסוך קשה, שהצדדים בו לא מסוגלים לשמור על איפוק, ומי יודע לאן הדברים יתגלגלו חלילה. מתוך הרגשת אחריות, שלא יתבצע חס ושלום פשע בתוך המלון ברשלנותה, החישה צעדיה אל הממונה על הבטחון במלון, והוא התקרב לעבר החדר המדובר, ומיד כששמע את הקולות הרמים הבין אף הוא - ברוב בורותו (והתמצאותו בעולמם של עמי הארץ, שם ויכוח סוער ונרגש ללא מפשר או מישוה שמפריד בין הניצים, מסתיים באסון...) - שמע בנימת הקול צליל של פיקוח נפש, ולא התמהמה מלפרוץ את דלת החדר כדי למנוע שפיכות דמים!

מיותר לספר כי באותו חדר בפנים ישבו באותה שעה רבי משה פיינשטיין, עם אורחיו; הגרי"ש ורבי שלמה קרליץ, שהתגלע ביניהם

44. מחמת חומר הדין שהתירו, קבלו עליהם שלושת הדיינים תענית במנחה יום לפני שפסקו את ההיתר... (על פי עלון שהופק במסגרת הרה"ר באותה שנה).

בישיבת בית הדין הגדול (שנת תשכ"ב)
משמאל הדיין רבי אליעזר גולדשמיט
(תמונה נדירה בפרסום ראשון)

ויכוח הלכתי נוקב אודות כשרות גט מסויים, ולכן הגיעו שניהם בעצה אחת לבקר את הגרמ"פ כשביקר בארץ ישראל לרגל "הכנסיה הגדולה" של אגודת ישראל, כדי ללבן לפניו את דעותיהם החלוקות על מנת שיכריע, כאריות במלחמתה של תורה⁴⁵.

ויש לציין את הבלתי כל כך ידוע כי גם הגר"י אברמסקי היה נועץ בהלכות סבוכות במיוחד בגאון רבי משה פיינשטיין⁴⁶.

מענין לענין, בשיעורו אמר פעם הגר"ש שאינו מבין מה שפסק רבי משה בענין כוס חד פעמי⁴⁷, וטען על זה שכאשר חלק מהכוס נשבר אז חסר בהכוס, מה שאין כן בכוס חד פעמי לא חסר דבר, אם כן מה שייך לדמות את דברי התוספות שמציין רבי משה על דין כלי שלם, לכוס חד פעמי, והוסיף עוד לפלפל בדבריו שבאגרו"מ. אך כששאלוהו בני השיעור למעשה (וכן שוב אחרי כמה שנים כשלמדו

45. על פי מה שסופר ב"שבעה" על הגרש"ש קרליץ זצ"ל. (שמו של הגר"ש כמי שהשתתף באותה פגישה, הושמט מספר תולדותיו של הגרש"ש שיו"ל בשנת תשע"א, על פי דרישת הגר"י אפרתי כדי לא להוציא חלילה שום סיפור אודות רבינו כשהוא לא מוגה ומדויק, וסיפר כי שאל את הגר"ש שענה לו שאינו זוכר את הסיפור הזה).

46. מפי הר"ר רפאל ברנר ז"ל שהיה מקורב לבעל ה"אגרות משה" משנות לימודיו בישיבת "תורה ודעת" שבארה"ב, והתגורר אח"כ בשכונת בית וגן בירושלים, שהגר"א היה מבקש ממנו להתקשר עבורו טלפונית לרבי משה ולהעביר דרכו את השאלה והתשובה.

כן סיפר הנ"ל שגם רבי שלמה זלמן אוירבך היה מעביר שאלות לגרמ"פ על ידי שליח.

47. באגרו"מ או"ח חלק ג סימן לט.